

**Česká školní inspekce
Karlovarský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIK-16/19-K

Název	Základní škola a Mateřská škola Stará Voda, okres Cheb, příspěvková organizace
Sídlo	Stará Voda 125, 353 01 Mariánské Lázně
E-mail	zsstaravoda@seznam.cz
IČ	70995796
Identifikátor	600066487
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Martin Vlasák
Zřizovatel	Obec Stará Voda
Místo inspekční činnosti	Stará Voda 125, 353 01 Mariánské Lázně Stará Voda 46, 353 01 Mariánské Lázně
Termín inspekční činnosti	9. 1. 2019 – 10. 1. 2019

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou, mateřskou školou a školní družinou podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle příslušných školních vzdělávacích programů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy a příslušnými rámcovými vzdělávacími programy podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Hodnoceným obdobím jsou školní roky 2017/2018 a 2018/2019 k datu inspekční činnosti.

Charakteristika

Základní škola a Mateřská škola Stará Voda, okres Cheb, příspěvková organizace (dále „škola“) vykonává činnost základní školy s nejvyšším povoleným počtem (dále „kapacita“) 40 žáků, mateřské školy s kapacitou 35 dětí, školní družiny s kapacitou 30 žáků a školní jídelny s kapacitou 100 stravovaných.

V jednotřídní mateřské škole se v době inspekční činnosti vzdělávalo 17 dětí, čtyři děti plnily povinné předškolní vzdělávání, jedno z nich individuální formou. Škola evidovala tři děti mladší tří let. Provoz mateřské školy je stanoven od 6:00 do 15:30 hodin, v okrajových hodinách provozu se děti a žáci školní družiny společně vzdělávají v mateřské škole. Úplata za předškolní vzdělávání činí měsíčně 150 Kč.

Základní škola do školního roku 2016/2017 vzdělávala žáky prvního až čtvrtého ročníku, od školního roku 2017/2018 vzdělává nově i žáky pátého ročníku. V době inspekční činnosti se v jedné třídě se spojenými ročníky vzdělávalo sedm žáků, jeden žák je vzděláván podle individuálního vzdělávacího plánu. Od předchozí inspekční činnosti v roce 2013 se v základní škole snížil počet žáků přibližně na polovinu.

Provoz školní družiny je stanoven od 6:00 do 7:45 hodin a po vyučování od 11:40 do 15:30 hodin, navštěvují ji všichni žáci základní školy. Úplata za zájmové vzdělávání je stanovena na 60 Kč měsíčně.

Stravování žáků a zaměstnanců zajišťuje školní jídelna, která je v samostatné budově v blízkosti školy. Děti se stravují v mateřské škole, kam se jídlo dováží z jídelny.

Aktuální informace o činnostech školy a základní dokumenty jsou dostupné ve škole a na webových stránkách www.zsstaravoda.estranky.cz.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ve shodě s plány zřizovatele škola vypracovala koncepci rozvoje s názvem „Plán perspektivy a udržení rozvoje školy“, sleduje demografickou křivku a vyhodnocuje schopnost udržitelnosti základní a mateřské školy v obci. Škola vzdělává děti a žáky z obce Stará Voda a některé dojíždějící žáky z okolních obcí. Po ukončení prvního stupně přechází žáci nejčastěji do základní školy ve Velké Hleďsebi, se kterou škola dlouhodobě spolupracuje, s dětmi a žáky ji navštěvuje a dostává zpětnou vazbu o připravenosti svých žáků na další vzdělávání. Počet žáků ve škole v tomto školním roce klesl pod 10 žáků, zřizovatel povolil škole výjimku z nejnižšího počtu žáků.

Ředitel řídí školu od roku 2003 a zná dobře prostředí, ve kterém se škola nachází. Úroveň řízení odpovídá typu školy a její velikosti. V organizačním řádu vymezil práva a povinnosti pedagogických i provozních zaměstnanců. Výchovné poradenství a primární prevenci rizikového chování žáků zajišťuje ředitel. Vzhledem k věku dětí a žáků a vstřícnému přístupu k nim je ve škole výskyt rizikových jevů minimální. Škola se zaměřuje zejména na prevenci školní neúspěšnosti. V základní škole ředitel hospitační činnost neprovádí, ale pravidelně s učitelkou konzultuje průběh a výsledky vzdělávání. S ohledem na krátké působení nové odborně kvalifikované učitelky ředitel školy provádí hospitační činnost v mateřské škole zatím jen náhodnými vstupy do tříd, s učitelkou osobně konzultuje výsledky vzdělávání dětí.

Vzdělávání v mateřské škole zajišťují tři učitelky a kvalifikovaná chůva. Jedna odborně kvalifikovaná učitelka s chůvou vzdělávají děti převážnou část provozní doby mateřské školy, odborně nekvalifikované učitelky, které ve škole působí také jako školnice

a vychovatelka, vzdělávají děti v okrajových částech dne, což nemá negativní vliv na kvalitu výuky. Vzdělávání v základní škole zajišťuje ředitel školy a učitelka, která je zároveň vychovatelkou ve školní družině. Pedagogové se vzdělávají a rozšiřují svoji odbornou způsobilost, ve sledovaném období v oblasti čtenářské a matematické gramotnosti, v osobnostně sociálním rozvoji a v oblasti vzdělávání dětí od dvou let. Poznatky získané na školeních a seminářích si vzájemně předávají, další vzdělávání probíhá převážně samostudiem odborné literatury.

Vzdělávání v mateřské škole se uskutečňuje v přízemních prostorách školy, probíhá podle školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání „Objevujeme svět kolem nás“, podmínky školy umožňují realizovat stanovené cíle vzdělávání. Na jednání pedagogické rady je konzultována péče o děti mladší tří let, intenzivně je řešena příprava dětí na další vzdělávání. Děti využívají jednu učebnu, která je vybavena hracími koutky, dostatkem vhodných hraček a didaktických pomůcek. Ke stravování docházejí do školní výdejny, jejíž součástí je menší herna, kde se setkávají při vzdělávání s žáky školní družiny. Dílčí nedostatek v materiálovém vybavení byl zjištěn ve třídě a školní jídelně – výdejně. Stoly a židle nejsou přizpůsobeny výšce dětí, mladší nemají oporu nohou na pevné podložce, naopak pro větší děti je nábytek nízký. Děti tak nezískávají návyk správného sezení. Součástí školy je školní zahrada se zabudovanými herními prvky, při pobytu venku škola využívá blízké hřiště.

Vzdělávání v základní škole se uskutečňuje v učebně v prvním patře školy, probíhá podle školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání „Učíme se s písničkou“. Vzdělávání zajišťuje ředitel školy v předmětech český jazyk, matematika a anglický jazyk, ostatní předměty vyučuje učitelka, která je zároveň vychovatelkou ve školní družině. Škola má třídu uzpůsobenou pro výuku žáků všech pěti ročníků najednou, k dispozici má interaktivní tabuli a počítače. Efektivní výuku spojených pěti ročníků podporuje i velké množství vhodných výukových pomůcek a materiálů, které škola zakoupila nebo si je vyučující vyrábějí sami.

Školní vzdělávací program školní družiny navazuje svým obsahem na školní vzdělávací program základní školy. Činnost ve školní družině je uzpůsobena provozu mateřské školy, spojené činnosti jsou ráno před zahájením vyučování a odpoledne od 14:00 hodin. Školní družina má vlastní prostory, které využívá v době po ukončení vyučování až do sloučení provozu s mateřskou školou. Účastníci zájmového vzdělávání mají k dispozici knížky, společenské hry, stavebnice a tematické hry.

Škola se snaží o zajištění bezpečného prostředí pro vzdělávání dětí i žáků. Na počátku i v průběhu školního roku jsou děti a žáci prokazatelně poučováni o bezpečném chování a o možných rizicích souvisejících se vzděláváním, přestože škola při činnostech přímo souvisejících se vzděláváním a výchovou rizika nevyhodnocuje. Pedagogický dohled nad dětmi a žáky je při činnostech ve škole i mimo školu zajištěn.

Škola klade důraz na individuální přístup k dětem a žákům a snaží se o vytvoření podnětného rodinného prostředí, organizuje pro ně různé akce v místě i v okolí, jako jsou např. divadelní představení, výlety a exkurze, pořádá společná setkání s rodinnými příslušníky a občany obce. Škola zajišťuje pro děti i žáky každý rok výuku plavání v Mariánských Lázních.

Škola velmi dobře spolupracuje se zřizovatelem, který školu dlouhodobě podporuje a zajišťuje podmínky k jejímu bezproblémovému fungování. Kromě finančního zabezpečení provozu školy v současné době přispívá na platy pracovníků. Škola provádí průběžně potřebné opravy a údržbu budov školy a jídelny, obměňuje školní nábytek a doplňuje pomůcky pro výuku z finančních prostředků školy, ze sponzorských darů od stálého sponzora a z dotací Evropských strukturálních a investičních fondů.

Hodnocení průběhu vzdělávání

V průběhu vzdělávání v mateřské škole byly vhodně zařazovány hudebně pohybové činnosti, které děti motivovaly k pohybovým a pracovním činnostem. Při hrách děti spolu aktivně komunikovaly, vzájemně si pomáhaly připravovat prostor pro námětovou hru, chuť dobře reagovala na potřeby dětí mladších tří let. Spontánní a řízené činnosti byly sice v průběhu vzdělávání vyvážené, přesto kvalitu vzdělávání negativně ovlivnilo ranní společné scházení dětí a žáků školní družiny v menší herně. V prostoru měly děti k dispozici pouze drobné konstruktivní stavebnice a stolní hry. Až po příchodu do učebny mateřské školy mohly děti plně rozvinout námětové hry, při kterých byly aktivní a vzájemně spolupracovaly. Učitelka v průběhu vzdělávání věnovala dostatečnou pozornost přípravě dětí na další vzdělávání, správně reagovala na jejich individuální schopnosti. Děti procvičovaly pracovní zručnost, matematické pojmy, účelně byla rozvíjena příprava na psaní s důrazem na správný úchop psacího náčiní. Řízené pohybové aktivity prováděné v učebně neměly vzhledem k velikosti prostoru dostatečnou intenzitu, ta byla vhodně zařazena při pobytu venku. Při stravování, sebeobslužných činnostech a hygieně byly děti vedeny k samostatnosti, i mladší děti si uměly připravit a uklidit svoje místo. Nabídku nápojů měly děti k dispozici pouze ve výdejně, v průběhu vzdělávání v učebně nemohly této nabídky samostatně využít. Při odpoledním odpočinku byly respektovány individuální potřeby dětí, ty, které neusnuly, mohly využít klidových aktivit mimo lůžko.

Výuka v základní škole byla dobře promyšlená, vždy vycházela ze školního vzdělávacího programu. Větší část vzdělávacích cílů byla zaměřena na znalosti a dovednosti, méně již na postojovou složku vzdělávání. Vyučující vhodnou motivací vzbuzovali a udržovali zájem žáků o výuku. V některých hodinách byly úvodní motivací písničky vlastní tvorby, které jsou svou melodií a rytmem pro žáky atraktivní a obsahem slouží k výuce, např. písnička s vyjmenovanými slovy, dělení souhlásek apod. Vzhledem ke spojeným pěti ročníkům byla velká část vyučování založena na samostatné práci, vyučující si většinou ověřili, zda žáci rozumí zadání a učivu, po dokončení poskytovali okamžitou zpětnou vazbu k výsledkům práce, která vedla k dalšímu efektivnímu vzdělávání. V případech, kdy žáci chybovali, nebyl velký prostor pro práci s chybou, žáci byli na chybu upozorněni, ale neměli možnost vyhledat ji, odstranit a upevnit si tak učivo. Využití interaktivní tabule a počítačů s výukovými programy umožňovalo vyučujícímu okamžitou kontrolu zadané práce, používány byly zejména k procvičování učiva. V hodině tělesné výchovy byli žáci vedeni k přípravě nářadí, vhodně byl zařazen rozvoj psychomotoriky s ohledem na různý věk a schopnosti žáků, hodina měla spád a byla dobře organizována. Ve vyučovacích hodinách nedostali žáci prostor pro sebehodnocení dosažení cíle hodiny, byli hodnoceni pouze vyučujícím za dílčí činnosti v průběhu vyučování. Prostor pro zlepšení je v oblasti sebehodnocení a vzájemného hodnocení žáků, ke kterému nedocházelo v průběhu a na konci vyučovacích hodin téměř vůbec. Žáci byli vedeni k sebehodnocení po dokončení jednoho vyučovacímho tématu, k tomu je využíván přehled učiva, který má každý žák ve svém portfoliu. K sebehodnocení tedy dochází až po delším časovém období a ne pravidelně v průběhu vyučování. Atmosféra v hodinách byla klidná a přátelská. Komunikace mezi vyučujícími a žáky byla na partnerské úrovni, žáci se nebáli vyučující oslovit a obrátit se na ně s přáním nebo prosbou.

Spontánní a řízené činnosti ve školní družině byly vyvážené. V samostatné části vychovatelka při četbě rozvíjela diskuzi, společně se věnovali společenským hrám dle výběru žáků. V části dne spojené s mateřskou školou měli žáci větší prostor pro spontánní činnosti a sociální interakci se spolužáky. V rámci školní družiny škola nabízí dva odpolední kroužky – hudební a pěvecký a kroužek šikovných rukou. Žáci se zde učí hrát na flétnu,

zpívat, nacvičují různá vystoupení pro rodiče, vyrábějí dárky pro budoucí prvňáčky, rodiče, výrobky se využívají též k výzdobě školy.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Výsledky vzdělávání v mateřské škole hodnotí odborně kvalifikovaná učitelka v průběhu školního roku, vychází z individuálních schopností dětí, posuzuje úroveň předčtenářské a předmatematické gramotnosti a oblast celkového rozvoje osobnosti dítěte. S dobře zpracovanou pedagogickou diagnostikou plánuje další individuální rozvoj dětí. Podrobněji se zaměřuje na děti před zahájením povinné školní docházky, avšak v případě nerovnoměrného vývoje dítěte nezpracovává plán pedagogické podpory, který by pomohl systematickému vzdělávání dítěte podle jeho potřeb. Správně je realizováno ověřování výsledků vzdělávání dítěte plnicí povinné předškolní vzdělávání individuální formou. Úzká spolupráce mateřské a základní školy pomáhá dětem s plynulým přechodem na další vzdělávání, pořádají společná vystoupení, oslavu tradic v obci.

Základní škola se při hodnocení a sledování výsledků vzdělávání žáků řídí pravidly stanovenými ve školním řádu. Využívá k tomu vlastní nástroje, např. písemné práce, ústní zkoušení, testy. Hodnocení provádí zejména formou klasifikace žáka. Informace o výsledcích vzdělávání jsou zákonným zástupcům předávány prostřednictvím žakovských knížek, na pravidelných třídních schůzkách nebo při individuálních konzultacích. Vyučující se zajímají o pokrok a výsledky jednotlivých žáků, dokáží popsat a doložit úroveň jejich znalostí a dovedností. Pravidelné hodnocení probíhá rovněž na pedagogických radách, při ohrožení školní neúspěšností vyučující přijímají účinná opatření.

Rozvoj kulturního povědomí škola podporuje návštěvami divadelních představení v blízkém městě, škola se úspěšně snaží zapojit do spolupráce rodiče dětí a žáků např. formou botanické soutěže.

Závěry

Vývoj školy

- Zajištěním nové pracovní pozice (chůvy) škola vytvořila vhodné podmínky pro přijímání dětí mladších tří let.
- Od předchozí inspekční činnosti v roce 2013 poklesl počet žáků základní školy o polovinu.

Silné stránky

- Individualizace vzdělávání dětí v mateřské škole umožňuje reagovat vhodně na potřeby dětí.
- Vedení portfolií žáků s jejich pracemi a s přehledem učiva, ve kterém provádějí žáci sebehodnocení, vede ke kontrole a sebekontrole probraného a zvládnutého učiva.

Slabé stránky a příležitosti ke zlepšení

- Malý prostor v učebně mateřské školy negativně ovlivňuje kvalitu pohybového cvičení.

- Nedostatek v organizaci na začátku provozní doby, kdy souběžné vzdělávání dětí mateřské školy a žáků školní družiny je realizováno v malé herně, negativně ovlivňuje průběh předškolního vzdělávání.
- U žáků není využívána vnitřní motivace k učení formou práce s chybou a pravidelného sebehodnocení, které se provádí jen v delších časových úsecích v souvislosti s probraným učivem, sebehodnocení není průběžně a pravidelně využíváno k sebereflexi dosažených cílů a kompetencí využíváno.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Spontánní činnosti na začátku provozní doby realizovat v učebně mateřské školy, kde děti mají větší výběr hraček a volný přístup k hracím koutkům.
- V případě nerovnoměrného vývoje dítěte zpracovat plán pedagogické podpory s cílem zajistit odpovídající vývoj vzhledem k jeho individuálním schopnostem.
- Využívat pro pohybové aktivity vhodně vybavenou a prostornou tělocvičnu ve škole.
- Zajistit dostupnost nápojů pro děti mateřské školy v učebně.
- Zařadit průběžné sebehodnocení žáků a podpořit tak rozvoj vnitřní motivace k učení.
- Zajistit výškově nastavitelný nábytek pro děti v mateřské škole a školní jídelně – výdejně.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 30 dnů odstranit nedostatky zjištěné při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jak byly nedostatky odstraněny a jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Karlovarský inspektorát, Kollárova 15, 360 09 Karlovy Vary, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnou csi.k@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina vydaná obcí Stará Voda dne 27. října 2009;
2. Rozhodnutí MŠMT ve věci návrhu na zápis změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení, čj. 26433/2017-1 z 22. 9. 2017, s účinností od 1. 10. 2017;
3. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení z 2. 1. 2019;
4. Potvrzení ředitele školy ve funkci vydané Obcí Stará Voda s účinností od 1. 8. 2012;
5. Organizační řád ZŠ a MŠ Stará Voda platný od 1. 4. 2018, čj. 15/2018;
6. Perspektivy udržení a rozvoje Základní školy a Mateřské školy Stará Voda v období 2018 – 2022 vydané 27. 9. 2018, čj. 38/2018;

7. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2017/2018;
8. Osvědčení o absolvování vzdělávacího programu pro ředitele škol a školských zařízení vydané NIDV Karlovy Vary 14. 6. 2006;
9. Personální dokumentace pedagogických pracovníků školy;
10. Účetní dokumentace – hlavní kniha, účetní závěrka a účtová osnova z roku 2017;
11. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání platný od 1. 11. 2017, čj. 28/2017;
12. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „Učíme se s písničkou“ platný od 4. 9. 2017, čj. 23/2017;
13. Školní vzdělávací program pro školní družinu platný od 1. 9. 2009, čj. 23/2009;
14. Školní řád pro základní školu platný od 16. 3. 2018, čj. 14/2018;
15. Školní řád mateřské školy platný od 27. 8. 2018, čj. 20/2018;
16. Vnitřní řád školní družiny platný od 25. 8. 2011, čj. 41/2011;
17. Třídní kniha mateřské školy vedená ve školním roce 2018/2019 k datu inspekční činnosti;
18. Třídní kniha základní školy vedená ve školním roce 2018/2019 k datu inspekční činnosti;
19. Docházka dětí pro školní rok 2018/2019 vedená k datu inspekční činnosti;
20. Školní matrika vedená k datu inspekční činnosti;
21. Zápis z jednání s ředitelem školy z 10. 1. 2019.

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Karlovarský inspektorát, Kollárova 15, 360 09 Karlovy Vary, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.k@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Olga Ševčíková, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Olga Ševčíková v. r.

Mgr. Jaroslava Petlíková, školní inspektorka

Mgr. Jaroslava Petlíková v. r.

Ing. Eva Lorencová, kontrolní pracovnice

Ing. Eva Lorencová, v. r.

V Karlových Varech 6. února 2019

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Martin Vlasák, ředitel školy

Ve Staré Vodě 8. února 2019

Mgr. Martin Vlasák, v. r.